

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 2. An & quando Lex pœnalis obligat ad subeundam pœnam ante
omnem sententiam Judicis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

poenam: vel ex ipsa forma legis, ut si dis-
junctivè præcipiatur, vel prohibeatur ali-
quid v. g. *nullus tales merces evehat, vel
solvat 50. nummos*, tunc enim datur optio
ad alterutrum: vel si lex non feratur per
modum præcepti, aut prohibitionis, ut *qui
venaturus est, centum libras solvet*. Nisi
pœna sit gravissima, vel censura, aut ex
circumstantiis, aut materia verisimiliùs ap-
pareat contrarium. Item Lex purè pœ-
nalis cognoscitur ex communi Sapientum
interpretatione, vel ex consuetudine, quæ
est optima legum interpres.

Q. 2. *An, & quando Lex pœnalis obligat
ad subeundam pœnam ante omnem
sententiam Judicis?*

Not. Pœna alia est lata, quæ ipso facto,
seu sola culpæ admissione infligitur per le-
gem: & altera ferenda, quæ statuitur in-
fligenda per Judicem. Item duplex est sen-
tentia Judicis, una condemnatoria, per
quam reus à Judice condemnatur ad cer-
tam pœnam; altera criminis declaratoria,
per quam Judex declarat aliquem incidisse
in crimen, propter quod pœna ipso facto
contrahitur, & eam subeundam esse. Hic
non agitur de pœna sententiæ ferendæ,
nam patet reum non obligari ad eam per-
solvendam, donec Judex eum condemna-
verit; lex enim statuit solùm eam à Judice
esse infligendam.

Resp.

Resp. I. Ex communi, Reus tenetur ante sententiam Judicis, etiam declaratoriam, subire poenas ipso facto latas, siue illæ poenæ sint passivæ, quæ nullam rei actionem requirant, ut sunt censura, irregularitas, privatio vocis passivæ, & activæ, irrationes contractuum, inhabilitas: siue sint privativæ, quæ irritent actum vetitum, & reum inhabilem reddant, licet executioni mandari nequeant sine rei actione: siue sint activæ, sed moderatæ, ut sunt recitatio aliquarum precum, jejunium, moderata corporis castigatio, multa pecuniaria, & similes. Constat 1. ex communi Ecclesiæ sensu, & usu. 2. Quia Legislatores potest per suam legem infligere, & exequi poenas ejusmodi, quoties hic modus infligendi, & obligandi ad illas necessarius est, aut valde expedit bono communi, (sicut reipsa sæpè expedit.) Nam Legislatores habet potestatem ad ea omnia, quæ expediunt bono communi. 3. Non minor est potestas obligativa in lege, quàm in sententia Judicis: cum Lex sit actus immediatè procedens à Principis potestate, sententia verò sit à potestate delegata Principis; & Legislatores potest per suam legem infligere, & exequi poenam, quam potest per Judicem, qui ab eo totam suam potestatem accipit, quando per talem modum exequendi poenam, poena non redditur nimis acerba, & moraliter impossibilis. Er-

go si reus tenetur subire, & exequi pœnam per sententiam Judicis inflictam, tenetur etiam subire, & exequi pœnam per legem inflictam, si illa pœna, ut statim, & ante omnem sententiam à reo persolvenda, non sit nimis acerba, & moraliter impossibilis. Quod addo, quia Lex humana debet esse tolerabilis, & accommodata imbecillitati, ac conditioni humanæ: alioquin esset occasio multarum transgressionum, & ideo magis obesset, quàm prodesset.

Resp. II. Ex communi Reus non tenetur ante sententiam declaratoriam subire pœnam ipso facto latam, quæ executioni mandari nequit sine actione rei, si illius executio sit admodum acerbis, & difficilis, ut confiscatio omnium bonorum, privatio Beneficii justè possessi, &c. Nisi addantur aliæ voces plus significantes v. g. ut nulla alia præmissa monitione, & ante omnem declarationem, & promulgationem sententiæ, sit privatus Beneficio, &c. Quia i. communis usus tales leges sic interpretatur; & aliunde voces *ipso facto, ipso jure*, in illis legibus positæ sufficientem effectum habent: nam significant ad pœnam statutam contrahendam non requiri sententiam condemnatoriam, sed sufficere declaratoriam; faciuntque, ut pœna illa extendatur, ac retrahatur usque ad diem commissi criminis: ita ut alienatio v. g. bonorum à die commissi criminis facta

re-

rescindi queat. 2. c. 19. *De heret. in 6.*
 cum statutum esset bona hæreticorum esse
 ipso jure confiscata, mox additur, ne exe-
 cutio confiscationis fiat ab ullo Principe
 Sæculari, donec à Judice competente sen-
 tentia super eodem crimine fuerit pro-
 mulgata.

Q. 3. *An ignorantia excusat à reatu
 pœna?*

Resp. I. Omnis ignorantia, quæ excusat
 à culpa, excusat etiam à reatu seu debito
 pœnæ propriè dictæ, ex cap. 9. *de cler. ex-
 com.* Quia pœna propriè dicta statuta est
 ob culpam, & hanc necessariò supponit.
 Ergo quod tollit culpam, tollit meritum,
 ac reatum pœnæ.

Hinc 1. qui legem aliquam non servavit
 ex ignorantia inculpabili, non tenetur in
 conscientia ad pœnam subeundam, quam-
 vis Lex eam imponat ipso facto. Quòd si
 condemnetur à Judice, quia non potest
 probare suam inculpabilem ignorantiam,
 de qua certus est, potest pœnam vitare,
 modò id sine publica resistantia, & scanda-
 lo fiat. 2. Ignorantia excusans à culpa,
 excusat etiam ab irregularitate ex delicto;
 quia hæc est propriè pœna, aut saltem
 eam, ut causam supponit: secùs de irregu-
 laritate ex defectu, quia non est propriè
 pœna, nec supponit culpam, sed solùm
 fa-